

Αθήνα 6 Μαΐου 1987

Σημείωμα για τον Υφυπουργό Εθν.Οικονομίας κ.Γ.Παπαντωνίου

Θέμα : Σημείωμα Γ.Κασσιμάτη για τη Κοινωνικοποίηση Δημ.
Επιχειρήσεων.

Είναι πολύ εύστοχες και χρήσιμες οι παρατηρήσεις του κ.Γ.Κασσιμάτη. Ιδιαίτερα ότι το ποσοστό συμμετοχής εργαζομένων και κοινωνικών φορέων του Δ.Σ. και ΑΣΚΕ δημιουργεί μία δυναμική με απρόβλεπτες συνέπειες.

Όπως όμως έχει διαμορφωθεί η κατάσταση, με τα εννέα Π.Δ. τροποποιημένα ήδη στο Σ.Ε., προς το παρόν τουλάχιστον, απομένει η αξιοποίηση ορισμένων δυνατοτήτων στις εξής κατευθύνσεις:

- α. Ενεργοποίηση του Δ.Σ. με πολλαπλές πρωτοβουλίες. Η τοποθέτηση Γ.Δ. επικεφαλής του Δ.Σ. με γνώση πείρα και γενικότερες επαγγελματικές δυνατότητες μπορεί να αντισταθμίσει τη δυναμική που σημειώθηκε παραπάνω.
- β. Ενεργοποίηση των εκπροσώπων του κράτους με συνεχή παρουσία και συμμετοχή της ΑΣΚΕ και
- γ. Αξιοποίηση των δυνατοτήτων των ΑΣΚΕ στη κατεύθυνση έγκρισης προγραμμάτων.

Με εκτίμηση

Δ. Παπούλιας

Δημήτρης Παπούλιας

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

κ. Παπούλια
κ. Γκιζιτζι
κ. Σκουρτάρη

Παρακαλώ στο

φύλλον,
4 5/5

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Η "κοινωνικοποίηση" επιχείρησης ως θεσμός μπορεί να είναι τριών ειδών:

(α) Οργανική ένταξη στη διοίκηση της επιχείρησης κοινωνικού ελέγχου, που περιορίζεται (ως πρώτο βήμα ή οριστικά) στην άσκηση ελέγχου:

- της ποιότητας των εργασιακών σχέσεων,
- της ποιότητας των παρεχομένων στο κοινωνικό σύνολο υπηρεσιών,
- του "διοικητικού ήθους"

(β) "Συμμετοχή στη διοίκηση" με την έννοια ότι οι εργαζόμενοι και οι κοινωνικοί φορείς συμμετέχουν στο ευρύτερο επιτελικό φάσμα διοίκησης της επιχείρησης -πέρα από τα όρια ελέγχου, που προσδιορίζουν τη μορφή (α)

(γ) Συμμετοχή στην ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής και - ενδεχόμενα - στην απόδοση του κεφαλαίου.

2. Το σύστημα, που θεσπίζει ο ν.1365/83 συνίσταται στη σύρευση (α+β), αλλά με την εξής ιδιόρρυθμη -σε σχέση με τα προσόντα- προεκτάσεις:

α. Το ποσοστό συμμετοχής των εργαζομένων και κοινωνικών φορέων στα όργανα διοίκησης είναι συνήθως - όπου έχει εφαρμοσθεί ο θεσμός - χαμηλό. Στην περίπτωση μας ανέρχεται στην ΑΣΚΕ 66,6 % και στο Δ.Σ. 33,3%.

β. Η ΑΣΚΕ δεν είναι απλώς όργανο ελέγχου, αλλά επέχει τη θέση της Γ.Σ. ανώνυμης εταιρείας. Δηλ. στην ουσία - αν εξαιρέσει κανείς την αρμοδιότητα έγκρισης του προϋπολογισμού από τον κύριο μέτοχο - κράτος - είναι το ανώτατο όργανο

διοίκησης της επιχείρησης (με ποσοστό - όπως ελέχθη - 66,6 τοις εκατόν συμμετοχή κοινωνικών φορέων).

Με αυτές τις προεκτάσεις η συμμετοχή διεισδύει βαθειά στις (εθνικοποιημένες) ιδιοκτησιακές εξουσίες του κράτους.

Η σχέση αυτή , σε κοινωνία όπου η δομή των κοινωνικών φορέων συνίσταται σε χαλαρή και χαμηλού επιπέδου οργάνωση αλληλοσυγκρουμένων συμφερόντων , διαχέει την εξουσία του κράτους προς άγνωστη κατεύθυνση και να δημιουργεί σοβαρή επιχειρησιακή αστάθεια.

Με αυτά τα δεδομένα πιστεύω ότι ο θεσμός της κοινωνικοποίησης θα έπρεπε να περιορισθεί στη μορφή (α) , ως πρώτο βήμα εισαγωγής του στο σύστημα των δημοσίων επιχειρήσεων.

3. Η παραπάνω βελτίωση απαιτεί νέο νόμο. Αν θεωρηθεί ως σοβαρή και δυσβάστακτη πολιτικά υπαναχώρηση , η μόνη δυνατή λύση που απομένει είναι η εισαγωγή του management, σε καθαρά ιδιωτικονομική βάση, με παράλληλη βελτίωση των διαταγμάτων.
4. Συγκεκριμένη πρόταση:
  - α. Εισαγωγή ή ενεργοποίηση της Γ.Σ. των μετόχων (δηλ. του Κράτους), με αρμοδιότητα κατάρτισης του προϋπολογισμού, έγκρισης του ισολογισμού και κατάρτισης του οργανισμού των δημοσίων επιχειρήσεων.
  - β. Από την ΑΣΚΕ αφαιρούνται οι αρμοδιότητες:
    - έγκρισης του προγραμματισμού (άρθρο 2 παρ. 2 του π.δ.), η οποία μεταφέρεται στο Δ.Σ. και Γ.Σ. μετόχων,
    - έγκρισης του ισολογισμού , που μεταφέρεται

στη Γ.Σ. μετόχων. Επίσης ενισχύεται ο κοινωνικός έλεγχος με την στενή του έννοια
γ. Το Δ.Σ. είναι καθαρά επιτελικό όργανο διοίκησης.

δ. Ο Γενικός Διευθυντής ενισχύεται ως πραγματικός manager.

5. Για την σωστή λειτουργία του θεσμού του Γενικού Διευθυντή (manager) είναι άμεσα αναγκαίο να ισχύσουν τα εξής:

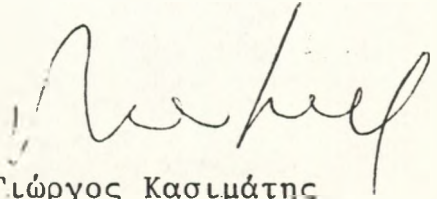
α. Να προσλαμβάνεται και να αμείβεται με τους κανόνες πρόσληψης και αμοιβής των μεγάλων ιδιωτικών επιχειρήσεων: πρόσληψη από την "αγορά" των managers με αμοιβή που ισχύει στην "αγορά" των ιδιωτικών επιχειρήσεων.

β. Καθορισμός των στόχων και των όρων του management από το Δ.Σ. στην αρχή κάθε χρόνου (σύμφωνα με όσα ισχύουν στις ιδιωτικές επιχειρήσεις) .

γ. Κίνητρα και κυρώσεις στον manager, όπως στις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

6. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις των π.δ. δεν επιφέρουν καμιά μεταβολή στο σύστημα. Στην ουσία δεν κάνουν τίποτα άλλο, από το να διευκρινίζουν ότι η ΑΣΚΕ δεν αποφασίζει τα συγκεκριμένα τιμολόγια , αλλά μόνο στο πλαίσιο του προγραμματισμού. Συνεπώς δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης στρατηγικού επιπέδου.

Αθήνα, 4 Μαΐου 1987

Γιώργος Κασιμάτης